

Rodzina Deperasińskich

Prezentowane materiały pochodzą z kolekcji rodziny Deperasińskich - Ryszarda, Anny i Mieczysława - przechowywanej w Archiwum Państwowym w Radomiu.

Ryszard Deperasiński urodził się w 1909 r. w Radomiu. W 1930 r. ukończył Państwową Szkołę Techniczną Kolejową, a rok wcześniej został członkiem Komunistycznego Związku Młodzieży Polski.

Później działał w Warszawie, gdzie w 1933 r. został aresztowany, a następnie skazany na 4 lata pozbawienia wolności za działalność antypaństwową. Później, już jako działacz Komunistycznej Partii Polski, przebywał we Francji i tam zastała go wojna. W grudniu 1940 r. został skazany przez rząd Vichy na 2 lata ciężkiego więzienia. Po odbyciu wyroku przebywał w obozie pracy. Po powrocie do Polski Ryszard Deperasiński pracował w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego i tu dosłużył się stopnia pułkownika. W latach 1951-1967 przebywał na polskich placówkach dyplomatycznych w Chinach, Korei, Maroku, Algierii i Tunezji. W 1969 r. przeszedł na rentę. Został uhonorowany wieloma odznaczeniami.

Jego żona Anna Deperasińska (pierwsze nazwisko Debora Schtzer) była w okresie międzywojennym działaczką organizacji komunistycznych, kilkakrotnie skazywaną na kary pozbawienia wolności. Brat Mieczysław - również wielokrotnie więziony komunistą - został aresztowany w 1942 r. przez gestapo i wraz z bratem Zygmuntem zamordowany w obozie koncentracyjnym na Majdanku.